

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Hermes Theologicvs, Id est Synopsis totius Theologiæ, perspicuè, doctè, subtiliter, ac breviter discussa

Et In octo Partes ... distincta ...

De Poenitentia Et Reliqvis Sacramentis

Vindalium, 1646

Sect. II. De causis, & effectibus ordinis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38867

DE POENITENTIA. CAP. X. 2. 0

pientem realiter non afficeret; ita cum ordinatio in usu & applicatione materiae consistat, probabilissimum est eam esse irritam, si ordinatus materiam physicè non contingat.

Respondeo 2. quando per varia instrumenta diuersæ potestates traduntur, eorum omnium contactum physicum ad valorem ordinationis, requiri, cum non sit ratio, cur vnum debeat sic contingi, potius quàm aliud. Quando verò datur eadem potestas, sufficere si vnum physicè tangatur; quanquam ex præcepto singula realiter tangenda sint, vt satis colligitur ex sollicitudine qua Episcopi curant, vt omnia ab ordinatis tangantur.

SECTIO II.

De causis, & effectibus Ordinis.

CONCLUSIO I.

Solus Episcopus est Minister ordinarius sacramenti Ordinis. Potest tamen simplex Sacerdos, ex commissione summi Pontificis, minores ordines conferre.) Prior pars est certa ex fide, vt colligitur, ex Conciliis Florent. in decreto Eug. & Trident. sess. 23. can. 4. &

can. 7, illius verò ratio præcipua peti debet à voluntate Christi, qui ita hoc sacramentum instituit, vt noluerit alium esse ministrum ordinarium illius, quàm Episcopum. Quòd autem Christus hoc ita ordinauerit, sufficienter colligitur ex variis dictis sanctorum Patrum, alibi relatis, & ex perpetua ac constanti praxi Ecclesiæ, quæ non nisi per Episcopos, ordines conferre solet.

Huius verò institutionis congruentia ex eo sumitur, quòd cum solus Episcopus sit princeps Reipublicæ Christianæ, ad illum solum spectat dignitates, & ministeria Ecclesiastica distribuere, sicut ad Principem sæcularem officia Politica, vt docet. S. Thom. supplem. quæst. 38. art. 1. Nec refert quòd simplex Sacerdos possit Eucharistiam conficere, quod maius est quàm ordines conferre: nam in iis quæ pendent à voluntate alterius, non sequitur quod qui potest maius, possit & id quod minus est.

Posterior pars satis ex ipso vsu Ecclesiæ comprobatur, nam Cardinales Presbyteri ex consuetudine minores ordines conferunt; Abbates verò ex iuris privilegio, eadem facultate gaudent. Est autem difficultas, an Summus Pontifex possit dare facultatem simplici Sacerdoti, conferendi maiores ordines.

DE POENITENTIA. CAP. X. 207

Qua in re illud in primis est certum, Episcopum non posse validè consecrari, ex quacunque Pontificis commissione, à simplici Sacerdote: cùm ex iure diuino, Episcopus sit maior Presbytero, maior autem à minori benedici non possit.

Secundò certum est, non posse Sacerdotem ex Pontificis dispensatione, validè consecrari à non Episcopo. Si enim talis potestas resideret in Ecclesia, ea certè aliquando in tam longa temporum serie, vel ex nimia Episcoporum distantia aut inopia, usurpata fuisset: sicut videmus potestatem administrandi sacramentū Confirmationis, simplici Sacerdoti non semel à Sede Apostolica demandatam fuisse. At ex nullo exemplo, vel autoritate constat, datam esse interdum simplici Sacerdoti potestatem consecrandi Presbyteros: ergo hoc maximum indicium est, talem potestatem in Ecclesia non residere.

Tertiò satis certum videtur, ex commissione Supremi Pontificis, posse Sacerdotem non Episcopum, Diaconatum, & Subdiaconatum conferre, propter priuilegium aliquod ab Innocent. VIII. anno 1489. collatum Abbati Cisterciensi, & aliis quatuor primis Abbatibus eiusdem Ordinis vt posset prior omnes Ordinis sui Monachos, reliqui verò tantum sibi.

subditos ad dictos ordines promouere. Cuius priuilegij tenorem refert Rodericus tomo 1 bullarum Apostolicarum, vbi de Bullis ab Innocent. VIII. editis in fauorem Regularium.

Sunt qui dicunt hoc priuilegium non emanasse à summo Pontifice, quia non constat prædictos Abbates eo vnquam vsos fuisse. Verùm oppositum colligitur ex eodem Roderico quæst. regul. tom. 1. quæst. 18. art. 3. vbi testatur, se accepisse à Patribus Ordinis Cisterciensis, Abbatres præfati Monasterij, aliosque supra memoratos, prædicto priuilegio vsos esse. Quod euidentis signum est, hoc priuilegium ipsis verè aliquando concessum fuisse.

CONCLUSIO II. Ad valorem ordinationis necesse est, vt qui ordines suscipit sit vir, isque baptizatus.) Prior pars præcipuè colligitur ex voluntate Christi, qui dum in cœna Apostolis dedit potestatem consecrandi; item quando post resurrectionem insuflauit in eos, & dixit, Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata, remittuntur eis, &c. nullam mulierem ordinauit, nequidem suam matrem sanctissimam, quæ fœminarum omnium erat dignissima, sed solos viros; quod certo argumèto est, se-

DE POENITENTIA. CAP. X. 209

xum fœmineum, ex iure diuino, esse ordinationis incapacem.

Congruentia verò huius institutionis multiplex assignari potest. Imprimis enim per ordinationem confertur gradus aliquis præminentia supra alios. Deinde ordines tum ad alia pleraque officia, tum ad docendum sunt instituti. Rursus qui ordinem aliquem, etiam infimum, suscipit, idoneus fit vt possit esse Episcopus, ac proinde Ecclesiæ sponsus, Christum repræsentans. Denique cum tonsura sit Clericorum insigne, qui ordinibus initiat, debet tonderi.

Ex hoc autem quadruplici capite manifestum fit, sexum fœmineum non esse idoneum ad ordines suscipiendos, tum quia fœminæ ex lege naturali, de qua Genes. 3. subditæ sunt viris, tum quia Paulus 1. Timoth. 2. Mulier (inquit) in silentio discat cum omni subiectione, docere autem mulieri non permitto: tum quia fœmina congruè dici non potest sponsus Ecclesiæ, qui vices Christi gerat, illumque repræsentet; tum denique quia ex Apostolo 1. Corinth. 11. turpe est mulieri tonderi, aut decaluari.

Nota, per Presbyteras, de quibus in Conciliis interdum agitur, intelligi vi-
duas seniores, quæ aliis ratione ætatis

præerant; vel fœminas quarum mariti ex earum consensu, ad Sacerdotium euecti erant, quæque castitatem seruare tenebantur. Similiter nomine Diaconissæ intelligi solet fœmina, quæ deputabatur ad aliquod ministerium, quodammodo sacrum, in Ecclesia exercendum, nimirum vt Sacerdoti mulieres baptizanti inseruiret, ne opus esset vt viri earum corpora tangerent; vt fores per quas fœminæ in Ecclesia ingrediebantur, custodiret, &c. Non ratò tamen Diaconissa accipitur pro fœmina, cuius vir ad Diaconatum promotus erat, quæque non poterat, eo viuente, alteri coniugio copulari.

Posterior pars constat, tum ex cap. Si quis, de Presbytero non baptizato, tum quia vt non semel diximus, Baptismus est ianua & fundamentum omnium sacramentorum: quare sicut domus constitui non potest, vbi non est fundamentum; ita nec ordo, aut quoduis aliud sacramentum validè suscipi, ab eo qui non est baptizatus. Et ea ratio est, cur vulgò auctores dicant; characterem Ordinis supponere characterem Baptismi.

CONCLUSIO III. Infantes validè possunt ordinari ante vsum rationis, in adultis tamen requiritur consensus ad valorem ordinationis.) Prior pars non

DE POENITENTIA. CAP. X. 211

obscure insinuatur dist. 77. can. in veteri lege, & cap. unico, de clerico per saltum promotio. Probatum autem à simili: nam infantes, ante rationis usum, sunt capaces Baptismi, & Confirmationis; cur non & Ordinis? cum hæc tria sacramenta id habeant commune, ut characterem imprimant.

Dices esse discrimen, quia votum continentiae est ordinibus annexum, non aliis sacramentis; non potest autem aliquis voto obligari, nisi consentiat. Verum hinc non colligitur, quod infans ante usum rationis, non recipiat characterem Ordinis; sed tantum quod sic ordinatus, non tenetur castitatem servare, quando ad ætatem adultam perueverit.

¶ Nota ad primam tonsuram, & ordines minores expectandum esse ex congruentia, & honestate usum rationis, ad maiores verò etiam ex præcepto: ita ut si quis Episcopus infantem, nondum ratione utentem, Subdiaconatu, aut Presbyteratu initiet, peccet mortaliter, contra præceptum Ecclesiae. Cæterum in Concilio Trident. sess. 23. cap. 12. de reformat. statuitur, ut nullus in posterum ad Subdiaconatum ante 22. ad Diaconatum ante 23. ad Presbyteratum ante 25. ætatis

ITZ   T R A C T A T V S

suæ annum promoueatur; quæ verba de anno incepto inielligenda sunt, vt constat ex declarationibus, & remissionibus illius capituli, & ex praxi Ecclesiæ, ex qua etiam habemus, ad primâ tonsuram sufficere ætatem septem annorum: imò ordines minores post septennium posse conferri, excepto Acolitatu qui non nisi anno duodecimo expleto, administrari debet. Denique ad Episcopatum requiritur, ex iure communi, ætas 30. annorum completa.

Posterior pars sufficienter probata manet ex dictis de sacramentis in genere, vbi ostendimus ad valorem sacramenti necessariam esse intentionem suscipientis, si adultus sit. Vnde sequitur irritam esse ordinationem, quando quis absolute inuitus ordinatur. Quamuis secus dicendum sit, si quis metu aliquo ad suscipiendos ordines compellatur, ita vt absolute ordinari velit, & sit tantum inuitus secundum quid.

Quæres, an ille qui graui metu iniuste compellitur ad susceptionem ordinum, teneatur castitatem seruare. Respondeo negatiue, quia cum votum illud sit per iniuriam extortum, verisimile est illud à Deo non acceptari: at sine Dei acceptatione, votum non est ratum, neque

vim obligandi habet.

CONCLUSIO IV. Sacramentum Ordinis confert gratiam, & characterem.) Ita sumitur ex Concilio Trid. sess. 23. can. 4. eaque ratione probatur, quia sicut per Baptismum datur potestas suscipiendi alia sacramenta, ita per ordinationem confertur facultas ea administrandi. Sicut ergo æquum est, ut per baptismum detur gratia, ad ritè & sanctè suscipienda alia sacramenta; ita congruum videtur, ut per ordinationem tribuatur gratia necessaria ad ea dignè administranda. Tanta enim est dignitas & præstantia sacramentorum; ut ea tam à suscipientibus, quàm à conferentibus dignè & sanctè tractari debeant.

Rursus, sicut in Baptismo homo consecratur familiæ Christi, & ea consecratione in perpetuum duratura, recipit characterem indelebilem; ita in ordinatione consecratur, ministerio sacro exercendo in familia seu Ecclesia Christi, & simul recipit potestatem seu characterem spirituales, & indelebilem ad tale munus ritè, & ex officio obeundum.

Quo loco nonnulla scitu digna observanda sunt. Primò per omnes ordines tam minores, quàm maiores utrumque effectum produci: cum enim omnes sint

sacramenta, ex communiore, & probabiliore sententia, & per omnes conferatur potestas administrandi officia Ecclesiastica, qua Clericus tanquam signo quodam spirituali, eoque indelebili à laicis distinguitur, quæque nunquam iteratur hinc fit ut per omnes ordinationes producat gratia, & character.

Secundò nota, eodem instanti simul infundi gratiam, & characterem in ordinatione, nimirum quando sacramentum applicatione materiæ, & formæ essentialis perficitur. Hoc autem intelligendum est, quando non interuenit impedimentum aliquod gratiæ: si enim ordinatus obicem illi apponat, characterem solum recipiet, ut aliàs in simili de Baptismo diximus. An autem recedente peccati fictione, præterita ordinatio suum effectum sortiatur, in dubium verti potest, pro cuius enodatione.

Observandum tertio, probabiliorem nobis videri eorum sententiam qui censent, ordinem fictè susceptum, ablata postea fictione per legitimam dispositionem, quoad effectum gratiæ reuiuiscere. Cuius rei ea est ratio, quia per ordinationem homo constituitur in gradu aliquo, in quo eget specialibus gratiæ auxiliis, ad officium suum ritè exequendum, quæ per

DE POENITENTIA. CAP. X. 215

ipsam ordinationem tradi solent. At si ille qui ordinatus sine debita dispositione, talibus auxiliis priuatur, ablato postea peccati obice, non reciperet eiusmodi gratiam, sequeretur illum nunquam posse ritè, & dignè fungi officio, ad quod vi status suscepti est destinatus, quod paulò durum videtur. Quòd autem id sequatur inde patet, quia ordinatio semel validè suscepta, iterari non potest.

Sed aduersus id, quod ante statuimus, per ordinationem conferti characterem indelebilem, erit qui obiiciat, Clericos interdum ob patrata enormia quædam crimina, degradari; eiusmodi autem degradatio nihil aliud esse videtur, quàm è gradu Clericali deiectio, seu ordinis ablatio.

Respondeo degradationem esse pœnam Ecclesiasticam, qua Clerici priuantur functionibus omnibus Ecclesiasticis, & priuilegio Clericali, non autem characterem per ordinationem collato: cuius signum est, quia ordinatio facta ab Episcopo degradato valida censetur: item consecratio Eucharistiæ facta à Sacerdote degradato.

CONCLUSIO V. Sacris ordinibus initiati, tenentur castitatem seruare.) Hoc probatum fuit alias à nobis in tra-

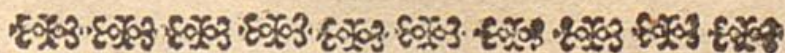
Statu de sacramentis 2. p. disp. 8. sect. 4. variis authoritatibus summorum Pontificum, Conciliorum, & sanctorum Patrum quæ ibi videri possunt. Congruentia verò ex eo sumitur, quòd cum in altari offeratur sacrificium Purissimum, rationi valdè consentaneum est, vt qui ad tale munus deputantur, maximam tam corporis, quam animæ puritatem sectentur. Debent etiam ordinibus sacris initiati orationi frequenter incumbere, quod minimè præstare possent, si operibus conjugalibus vacarent; cum illa animum à diuinis rebus abducant, & terrenis immergant.

Nota 1. quando Pontifices, vel Concilia prohibent, ne Sacerdotes aliique ministri Ecclesiæ vxores suas dimittant, sensum esse, non licere Ecclesiasticis vxores, quas ante susceptionem ordinum duxerunt, à se ita abiicere, vt victum & vestitum iis denegent.

Nota 2. prædictam conclusionem intelligendam esse de Sacerdotio, Diaconatu, & Subdiaconatu: nam quòd spectat ad ordines, qui minores vulgò appellantur, legem continentiae non esse iis annexam, satis constat ex dist. 32. & ex praxi Ecclesiæ. Neque obest quòd in Concilio Nicæno 1. can. 3. prohibetur, ne quis

DE POENITENTIA. CAP. X. 217

ex iis qui in clero sunt constituti, cum mulieribus habitet: per illa enim verba non intelliguntur omnes clerici, sed ij tantum qui in clero sunt constituti, cum obligatione seruandi, castitatem quales sunt Sacerdotes, Diaconi, & Subdiaconi, qui propter votum continentiae, eorum ordinationibus annexum, dicuntur in sacris constituti.

CAPVT XI.

De Matrimonio.

SECTIO I.

*De sponsalibus ad Matrimonium
requisitis.*

CONCLUSIO. I.

AD valorem sponsalium requiritur promissio exterius facta.) Hic enim sumimus sponsalia, pro futurarum nuptiarum promissione: quod autem talis promissio exterius fieri debeat, ea ratione ostenditur, quia si esset interna, non modo non sufficeret ad sponsalia, verum de poenitentia. **K**